

KONWENCJA KONSULARNA

między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Republiki Iraku,

podpisana w Bagdadzie dnia 16 kwietnia 1980 r.

W Imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 16 kwietnia 1980 r. została podpisana w Bagdadzie Konwencja konsularna między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Republiki Iraku w następującym brzmieniu:

KONWENCJA KONSULARNA

między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a
Rządem Republiki Iraku,

Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

i
Rząd Republiki Iraku,

kierując się wspólnym celem utrzymania, dalszego rozwoju i pogłębienia stosunków przyjaźni i współpracy na podstawie wzajemnego poszanowania suwerenności państwowej i nieingerencji w sprawy wewnętrzne oraz dążąc do uregulowania stosunków konsularnych, postanowiły zawrzeć niniejszą konwencję i w tym celu wyznaczyły swoich pełnomocników;

Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej —

Henryka ŻEBROWSKIEGO, Ambasadora Nadzwyczajnego i Pełnomocnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w Republice Iraku,

Rząd Republiki Iraku —

Fawziego THAKERA AL-ANIEGO,
Szefa Departamentu Konsularnego
w Ministerstwie Spraw Zagranicznych,

k którzy po wymianie swoich pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzone w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

CZĘŚĆ I

Postanowienia wstępne.

Artykuł 1

Definicje.

W rozumieniu niniejszej konwencji następujące wyrażenia mają nizej określone znaczenie:

1) „urząd konsularny” oznacza konsulat generalny, konsulat, wicekonsulat i każdą agencję konsularną;

2) „okręg konsularny” oznacza terytorium wyznaczone urzędowi konsularnemu do wykonywania funkcji konsularnych;

3) „kierownik urzędu konsularnego” oznacza każdą osobę powołaną do działania w tym charakterze;

4) „urzędnik konsularny” oznacza każdą osobę, włącznie z kierownikiem urzędu konsularnego, powołaną w tym charakterze do wykonywania funkcji konsularnych;

5) „pracownik konsularny” oznacza każdą osobę wykonującą czynności administracyjne lub techniczne w urzędzie konsularnym;

6) „członek służby domowej” oznacza każdą osobę zatrudnioną w służbie domowej urzędu konsularnego;

7) „członkowie urzędu konsularnego” oznacza urzędników konsularnych, pracowników konsularnych i członków służby domowej;

8) „członek personelu prywatnego” oznacza osobę zatrudnioną wyłącznie w służbie prywatnej członka urzędu konsularnego;

9) „członkowie rodziny” oznacza małżonka członka urzędu konsularnego, ich dzieci i rodziców, pod warunkiem że pozostają we wspólnocie domowej z członkiem urzędu konsularnego i są na jego utrzymaniu;

10) „pomieszczenia konsularne” oznacza budynki lub części budynków i tereny przyległe do nich, używane wyłącznie do celów urzędu konsularnego, bez względu na to, czyją są własnością, włącznie z rezydencją kierownika urzędu konsularnego;

11) „archiwa konsularne” oznacza wszelkie pisma, dokumenty, korespondencję, pieczęcie, znaki, książki, filmy, taśmy magnetofonowe i rejestry urzędu konsularnego oraz szafy i kody, kartoteki, jak również urządzenia i meble przeznaczone do ich ochrony i przechowywania;

12) „korespondencja urzędowa” oznacza wszelką korespondencję odnoszącą się do urzędu konsularnego i jego funkcji;

13) „statek morski Państwa wysyłającego” oznacza każde urządzenie pływające, które ma przynależność państwową i jest uprawnione do podnoszenia bandery Państwa wysyłającego i zarejestrowane w tym Państwie, z wyjątkiem okrętów wojennych;

14) „statek powietrzny Państwa wysyłającego” oznacza każde cywilne urządzenie latające, zarejestrowane w Państwie wysyłającym i uprawnione do używania oznaki przynależności państwowej tego Państwa.

CZĘŚĆ II

Stosunki konsularne.

Artykuł 2

Ustanawianie urzędów konsularnych.

1. Urząd konsularny może być ustanowiony na terytorium Państwa przyjmującego jedynie za zgodą tego Państwa.

2. Siedziba urzędu konsularnego, jego klasa i okręg konsularny są wyznaczane za obopólną zgodą Państwa wysyłającego i Państwa przyjmującego.

3. Późniejsze zmiany siedziby urzędu konsularnego, jego klasy lub okręgu konsularnego będą dokonywane w drodze porozumienia między Państwem wysyłającym a Państwem przyjmującym

Artykuł 3

Listy komisyjne i exequatur.

1. Przed mianowaniem kierownika urzędu konsularnego Państwo wysyłające uzyskuje, w drodze dyplomatycznej, zgodę Państwa przyjmującego na tę osobę.

2. Po otrzymaniu zgody Państwo wysyłające w odpowiednim czasie przekazuje, w drodze dyplomatycznej, Państwu przyjmującemu listy komisyjne. Listy zawierają: imiona, nazwisko, stopień kierownika urzędu konsularnego, jak również określenie okręgu konsularnego i siedziby urzędu konsularnego.

3. Kierownik urzędu konsularnego będzie dopuszczony do wykonywania swoich funkcji po udzieleniu mu exequatur przez Państwo przyjmujące. Do czasu udzielenia exequatur kierownik urzędu konsularnego może być dopuszczony tymczasowo do wykonywania swoich funkcji. W takim wypadku mają zastosowanie postanowienia niniejszej konwencji.

4. Z chwilą gdy kierownik urzędu konsularnego zostanie dopuszczony, choćby tymczasowo, do wykonywania swoich funkcji, Państwo przyjmujące niezwłocznie zawiadomi o tym właściwe organy okręgu konsularnego i zapewni zastosowanie odpowiednich środków, aby mu umożliwić wykonywanie funkcji urzędowych oraz korzystanie z postanowień niniejszej konwencji.

Artykuł 4

Tymczasowe wykonywanie funkcji przez kierownika urzędu konsularnego.

1. Jeżeli kierownik urzędu konsularnego nie może wykonywać swoich funkcji z jakichkolwiek przyczyn lub jeżeli stanowisko kierownika urzędu konsularnego nie jest tymczasowo obsadzone, Państwo wysyłające może wyznaczyć do pełnienia funkcji tymczasowego kierownika urzędu konsularnego urzędnika konsularnego jednego ze swoich urzędów konsularnych w Państwie przyjmującym albo członka personelu dyplomatycznego swojego przedstawicielstwa dyplomatycznego.

2. Nazwisko i imię tymczasowego kierownika urzędu konsularnego będzie uprzednio notyfikowane Państwu przyjmującemu w drodze dyplomatycznej.

3. Tymczasowemu kierownikowi urzędu konsularnego przysługują prawa, przywileje i immunitety, z jakich korzysta kierownik urzędu konsularnego zgodnie z niniejszą konwencją.

4. Powierzenie funkcji konsularnych w myśl ustępu 1 członkowi personelu dyplomatycznego przedstawicielstwa dyplomatycznego Państwa wysyłającego nie uszczupla jego przywilejów i immunitetów przysługujących mu na podstawie jego statusu dyplomatycznego.

Artykuł 5

Notyfikowanie Państwu przyjmującemu nominacji, przybycia i wyjazdów.

1. Notyfikuje się ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego lub organowi wyznaczonemu przez to ministerstwo:

- 1) nominację członka urzędu konsularnego, jego przybycie do urzędu konsularnego po mianowaniu, jego ostateczny wyjazd lub zaprzestanie przez niego wykonywania jego funkcji oraz wszelkie inne zmiany wpływające na jego status, które mogą powstać w czasie jego służby w urzędzie konsularnym;
- 2) przybycie i ostateczny wyjazd osoby należącej do rodziny członka urzędu konsularnego, pozostającej z nim we wspólnocie domowej, oraz fakt, że jakaś osoba stała się lub przestała być członkiem rodziny;
- 3) przybycie i ostateczny wyjazd członka personelu prywatnego oraz fakt zakończenia jego służby w tym charakterze;
- 4) zatrudnienie i zwolnienie osoby zamieszkałej w Państwie przyjmującym, jako członka urzędu konsularnego lub jako członka personelu prywatnego uprawnionego do korzystania z przywilejów i immunitetów.

2. Jeżeli to jest możliwe, przybycie lub ostateczny wyjazd należy notyfikować również uprzednio.

Artykuł 6

Obywatelstwo urzędnika konsularnego.

Urządnik konsularny powinien mieć obywatelstwo Państwa wysyłającego i nie może być stałym mieszkańcem Państwa przyjmującego.

Artykuł 7

Dokumenty tożsamości.

1. Właściwe organy Państwa przyjmującego wydają bezpłatnie każdemu urzędnikowi konsularnemu dokument stwierdzający tożsamość tego urzędnika i jego stanowisko.

2. Postanowienia ustępu 1 niniejszego artykułu stosuje się także do pracownika konsularnego, członka służby domowej i członka personelu prywatnego, pod warunkiem że osoby te nie są obywatelami Państwa przyjmującego lub mając obywatelstwo Państwa wysyłającego, nie są stałymi mieszkańcami Państwa przyjmującego.

3. Postanowienia niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do członków rodzin osób wymienionych w ustępach 1 i 2.

Artykuł 8

Uznanie członka urzędu konsularnego za persona non grata lub za osobę niepożądaną.

1. Państwo przyjmujące może w każdej chwili powiadomić w drodze dyplomatycznej Państwo wysyłające o tym, że urzędnik konsularny jest persona non grata albo pracownik konsularny lub członek służby domowej jest osobą niepożądaną. W takim wypadku Państwo wysyłające, w zależności od sytuacji, powinno albo odwołać taką osobę, albo położyć kres jej funkcjom w urzędzie konsularnym.

2. Jeżeli Państwo wysyłające odmówi wykonania lub w rozsądnym terminie nie wykona swojego obowiązku zgodnie z ustępem 1 niniejszego artykułu, Państwo przyjmujące może w zależności od przypadku albo cofnąć exequatur, albo przestać uznawać daną osobę za członka urzędu konsularnego.

3. Państwo przyjmujące nie jest obowiązane podawać Państwu wysyłającemu przyczyn swej decyzji w wypadkach wymienionych w ustępach 1 i 2 niniejszego artykułu.

CZĘŚĆ III

Funkcje konsularne.

Artykuł 9

Zakres funkcji konsularnych.

Funkcje konsularne polegają na:

- 1) ochronie w Państwie przyjmującym praw i interesów Państwa wysyłającego oraz jego obywateli, zarówno osób fizycznych, jak i prawnych;
- 2) rozwijaniu stosunków handlowych, gospodarczych, kulturalnych i naukowych oraz turystyki między Państwem wysyłającym a Państwem przyjmującym;
- 3) zapoznawaniu się wszelkimi legalnymi sposobami z warunkami i rozwojem życia handlowego, gospodarczego, kulturalnego i naukowego w Państwie przyjmującym.

Artykuł 10

Wykonywanie funkcji konsularnych.

1. Urzędnik konsularny wykonuje funkcje konsularne w swoim okręgu konsularnym. Za zgodą Państwa przyjmującego może je wykonywać również poza swoim okręgiem konsularnym.

2. Przy wykonywaniu funkcji konsularnych urzędnik konsularny może zwracać się do:

- 1) właściwych miejscowych organów w swoim okręgu konsularnym;
- 2) właściwych centralnych organów Państwa przyjmującego, jeżeli zezwalają na to ustawy i inne przepisy lub zwyczaje tego Państwa.

3. Urzędnik konsularny może bezpośrednio porozumiewać się z ministerstwem spraw zagranicznych Państwa przyjmującego, jeżeli Państwo wysyłające nie ma swojego przedstawicielstwa dyplomatycznego w Państwie przyjmującym.

Artykuł 11.

Wykonywanie funkcji konsularnych przez przedstawicielstwo dyplomatyczne.

1. Postanowienia niniejszej konwencji stosuje się odpowiednio w razie wykonywania funkcji konsularnych przez przedstawicielstwo dyplomatyczne.

2. Nazwisko członka przedstawicielstwa dyplomatycznego, przydzielonego do wydziału konsularnego lub w inny sposób powołanego do wykonywania funkcji konsularnych przedstawicielstwa, jest notyfikowane ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego lub organowi wyznaczonemu przez to ministerstwo.

3. Przy wykonywaniu funkcji konsularnych przedstawicielstwo dyplomatyczne może zwracać się do:

- 1) właściwych miejscowych organów w swoim okręgu konsularnym;
- 2) właściwych organów centralnych Państwa przyjmującego, jeżeli zezwalają na to ustawy lub inne przepisy albo zwyczaje tego Państwa.

4. Przywileje i immunitety członka przedstawicielstwa dyplomatycznego, wymienionego w ustępie 2 niniejszego artykułu, podlegają nadal normom prawa międzynarodowego dotyczącym stosunków dyplomatycznych.

Artykuł 12

Rejestracja obywateli Państwa wysyłającego.

Urządnik konsularny może prowadzić rejestr obywateli Państwa wysyłającego przebywających w jego okręgu konsularnym. Rejestracja nie zwalnia tych obywateli od obowiązku przestrzegania ustaw i innych przepisów Państwa przyjmującego dotyczących cudzoziemców.

Artykuł 13

Wydawanie paszportów i wiz.

Urządnik konsularny ma prawo:

- 1) wydawać paszporty i inne dokumenty podróży obywatelom Państwa wysyłającego, wznawiać i przedłużać ich ważność, dokonywać w nich zmian, a także je unieważniać;
- 2) wydawać wizy.

Artykuł 14

Funkcje z zakresu stanu cywilnego.

1. Urządnik konsularny może wykonywać wszelkie czynności dotyczące zawierania związków małżeńskich między obywatelami Państwa wysyłającego, zgodnie z ustawami i innymi przepisami tego Państwa, jak również rejestrować urodzenia i zgony oraz wydawać odpowiednie dokumenty.

2. Postanowienia ustępu 1 niniejszego artykułu nie zwalniają obywateli Państwa wysyłającego od obowiązku przestrzegania ustaw i innych przepisów Państwa przyjmującego w sprawie rejestracji małżeństw, urodzin i zgonów.

3. Jeżeli właściwe organy Państwa przyjmującego dowiedzą się o zgonie obywatela Państwa wysyłającego na terytorium Państwa przyjmującego, poinformują nie-

zwłocznie o tym urząd konsularny i jednocześnie przekażą mu odpis aktu zgonu.

4. Właściwe organy Państwa przyjmującego będą bezzwłocznie i nieodpłatnie przysyłać urzędowi konsularnemu, na jego żądanie, do celów urzędowych, odpisy i wyciągi z akt stanu cywilnego, dotyczące obywateli Państwa wysyłającego.

Artykuł 15

Zastępowanie obywateli przed sądami lub innymi organami Państwa przyjmującego.

1. Urządnik konsularny ma prawo, zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego, zastępować przed sądami i innymi organami tego Państwa obywateli Państwa wysyłającego w celu ochrony ich praw i interesów lub podejmować właściwe kroki w celu zapewnienia im odpowiedniego zastępstwa prawnego, gdy obywatele ci z powodu nieobecności bądź jakiegokolwiek innej przyczyny nie są w stanie podjąć w odpowiednim czasie ochrony swoich praw i interesów.

2. Zastępstwo, o którym mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, ustaje z chwilą, gdy osoba zastępowana ustanowi swego pełnomocnika lub sama zapewni ochronę swych praw i interesów.

Artykuł 16

Funkcje dotyczące opieki i kurateli.

1. Urządnik konsularny chroni, w granicach ustalonych przez ustawy i inne przepisy Państwa przyjmującego, interesy małoletnich i innych osób nie mających pełnej zdolności do czynności prawnych obywateli Państwa wysyłającego, w szczególności gdy zachodzi potrzeba ustanowienia nad nimi opieki lub kurateli.

2. Jeżeli właściwe organy Państwa przyjmującego dowiedzą się o konieczności ustanowienia opiekuna lub kuratora dla obywatela Państwa wysyłającego, poinformują o tym urządника konsularnego.

Artykuł 17

Funkcje notarialne.

1. Urządnik konsularny ma prawo wykonywać w swoim okręgu konsularnym, a w szczególności w urzędzie konsularnym, na pokładzie statku morskiego lub powietrznego Państwa wysyłającego, a także w mieszkaniu obywatela tego Państwa, następujące czynności:

- 1) przyjmować, sporządzać i uwierzytelniać oświadczenia obywateli Państwa wysyłającego;
- 2) sporządzać, uwierzytelniać i przechowywać rozporządzenia ostatniej woli i inne dokumenty stwierdzające jednostronne czynności prawne obywateli Państwa wysyłającego;
- 3) legalizować wszelkie dokumenty wydane przez organy Państwa wysyłającego lub Państwa przyjmującego oraz poświadczać odpisy i wyciągi z tych dokumentów;
- 4) poświadczać podpisy obywateli Państwa wysyłającego;
- 5) potwierdzać daty dokumentów prawnych lub innych dokumentów oraz poświadczać podpisy obywateli Państwa wysyłającego na tych dokumentach;

- 6) tłumaczyć dokumenty i uwierzytelniać zgodność tłumaczeń;
- 7) sporządzać i uwierzytelniać umowy, które zawierają między sobą obywatele Państwa wysyłającego, jeżeli nie dotyczą one ustanowienia, przeniesienia lub wygaśnięcia praw do nieruchomości znajdujących się w Państwie przyjmującym;
- 8) sporządzać i uwierzytelniać umowy, które zawierają między sobą obywatele Państwa wysyłającego, jeżeli te umowy odnoszą się wyłącznie do mienia ruchomego lub prawa istniejącego w Państwie wysyłającym albo będą wykonywane wyłącznie w tym Państwie;
- 9) uwierzytelniać świadectwa pochodzenia i wszelkie inne dokumenty dotyczące towarów;
- 10) przyjmować na przechowanie dokumenty prawne i inne dokumenty dotyczące obywateli Państwa wysyłającego lub dla nich przeznaczone;
- 11) ogłaszać w budynku urzędu konsularnego lub na zewnętrznej części tego budynku zawiadomienia dotyczące wszelkich spraw z zakresu praw, obowiązków lub interesów obywateli Państwa wysyłającego.

2. Dokumenty wymienione w ustępie 1 niniejszego artykułu mają taką samą moc prawną i dowodową w Państwie przyjmującym jak dokumenty sporządzone, poświadczone lub zalegalizowane przez właściwe organy tego Państwa, jeżeli nie są one sprzeczne z jego ustawami i innymi przepisami.

Artykuł 18

Funkcje dotyczące spadków.

1. W razie śmierci obywatela Państwa wysyłającego na terytorium Państwa przyjmującego, właściwe organy Państwa przyjmującego przekazują niezwłocznie właściwemu urzędowi konsularnemu będącemu w ich posiadaniu informacje dotyczące masy spadkowej, testamentu, spadkobierców, ich miejsca zamieszkania lub pobytu. Organ te poinformują również niezwłocznie urząd konsularny Państwa wysyłającego o każdym znanym im wypadku pozostawienia przez osobę zmarłą majątku w państwie trzecim.

2. Właściwy organ Państwa przyjmującego powiadomi niezwłocznie urząd konsularny Państwa wysyłającego o spadku pozostawionym w Państwie przyjmującym przez osobę zmarłą, niezależnie od jej obywatelstwa, którym obywatel Państwa wysyłającego może być zainteresowany.

3. Właściwy organ Państwa przyjmującego informuje niezwłocznie urząd konsularny o podjętych, stosownie do okoliczności, czynnościach w celu zabezpieczenia majątku spadkowego, którym jest zainteresowany obywatel Państwa wysyłającego, lub w celu zarządzania tym majątkiem. Urzędnik konsularny ma prawo udzielić pomocy osobiście lub przez swego przedstawiciela w podejmowaniu wyżej wymienionych czynności. Urzędnik konsularny ma także prawo:

- 1) zajmować się ochroną praw obywateli Państwa wysyłającego dotyczących majątku spadkowego;
- 2) sprawować nadzór nad przekazywaniem zainteresowanym obywatelom Państwa wysyłającego przedmiotów wartościowych i innego majątku ruchomego, wchodzących w skład spadku znajdującego się w Państwie przyjmującym. Przekazywanie majątku na-

stepuje zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego.

4. Mienie ruchome oraz kwoty pochodzące ze sprzedaży ruchomości i nieruchomości wchodzących w skład spadku należnego obywatelowi Państwa wysyłającego, który nie zamieszkuje w Państwie przyjmującym i nie był reprezentowany w postępowaniu spadkowym, są przekazywane urzędnikowi konsularnemu zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego, w celu wydania tej osobie, po spełnieniu następujących warunków:

- 1) otrzymaniu zezwolenia organów Państwa przyjmującego na wywóz — w myśl przepisów obowiązujących w tym Państwie, z zachowaniem zasady wzajemności;
- 2) opłaceniu lub zapewnieniu opłacenia wszelkich długów obciążających spadek — w zakresie przewidzianym przez ustawy i inne przepisy Państwa przyjmującego;
- 3) przedstawieniu dokumentu stwierdzającego prawo spadkobiercy lub innej osoby uprawnionej;
- 4) opłaceniu lub zapewnieniu opłacenia podatków od spadku w Państwie przyjmującym.

5. W razie śmierci obywatela Państwa wysyłającego, przebywającego tymczasowo w Państwie przyjmującym, pieniądze lub inne przedmioty będące w jego posiadaniu, wraz z wykazem tego mienia, właściwe organy Państwa przyjmującego przekazują urzędnikowi konsularnemu Państwa wysyłającego, po opłaceniu długów tego obywatela — do wysokości wartości pozostawionego mienia.

Artykuł 19

Funkcje związane z żeglugą.

1. Urzędnik konsularny ma prawo, w swoim okręgu konsularnym, udzielać wszelkiej pomocy statkom Państwa wysyłającego oraz ich załogom podczas ich pobytu na morzu terytorialnym lub na wodach wewnętrznych Państwa przyjmującego. Urzędnik konsularny ma prawo do nadzoru i inspekcji statków Państwa wysyłającego i ich załóg. Organy Państwa przyjmującego udzielają na prośbę urzędnika konsularnego pomocy w wykonywaniu jego funkcji.

2. Urzędnik konsularny jest uprawniony do porozumiewania się z kapitanem i członkami załogi statku oraz pasażerami. Urzędnik konsularny ma także prawo w stosunku do statków Państwa wysyłającego:

- 1) bez uszczerbku dla uprawnień i właściwości organów Państwa przyjmującego przesłuchiwać kapitana lub innych członków załogi statku, sprawdzać i poświadczać dokumenty statku, przyjmować oświadczenia dotyczące statku, ładunku i podróży oraz podejmować działania o charakterze ogólnym ułatwiające wejście, pobyt i wyjście statku;
- 2) bez uszczerbku dla uprawnień i właściwości organów Państwa przyjmującego rozstrzygać wszelkie spory między kapitanem a innymi członkami załogi, włącznie ze sporami dotyczącymi umów o pracę i warunków pracy;
- 3) bez uszczerbku dla uprawnień i właściwości organów Państwa przyjmującego podejmować wszelkie

środki w celu zachowania dyscypliny i porządku na statku;

- 4) dokonywać czynności związanych z zatrudnieniem lub zwolnieniem kapitana i innych członków załogi;
- 5) podejmować niezbędne środki w celu zapewnienia leczenia szpitalnego i powrotu kapitana i innego członka załogi;
- 6) udzielać kapitanowi statku i innym członkom załogi statku opieki i pomocy w ich stosunkach z sądami i innymi organami Państwa przyjmującego i w tym celu zapewniać im opiekę prawną, pomoc tłumacza lub jakiegokolwiek innej osoby;
- 7) zapewnić stosowanie ustaw i innych przepisów Państwa wysyłającego w zakresie spraw morskich na statku tego Państwa.

3. Kapitan statku lub inny członek załogi ma prawo odwiedzać urzędnika konsularnego, z zachowaniem ustaw i innych przepisów Państwa przyjmującego.

4. Jeżeli organy Państwa przyjmującego mają zamiar prowadzić postępowanie prawne na pokładzie statku Państwa wysyłającego, powinny powiadomić uprzednio urzędnika konsularnego, aby umożliwić mu obecność na statku w czasie tego postępowania. Jeżeli obecność urzędnika konsularnego jest niemożliwa, organy te powinny go szczegółowo poinformować pisemnie o tym postępowaniu.

5. W nagłych wypadkach lub jeżeli postępowanie, o którym mowa w ustępie 4, odbywa się na żądanie kapitana statku, urzędnik konsularny powinien być natychmiast o tym poinformowany.

6. Postanowień ustępów 4 i 5 niniejszego artykułu nie stosuje się do zwykłej kontroli przeprowadzanej przez organy Państwa przyjmującego w sprawach paszportowych, celnych, zdrowia publicznego, zanieczyszczeń morza i bezpieczeństwa życia na morzu.

7. Jeżeli statek Państwa wysyłającego zatonię, ulegnie rozbiciu, osiadzie na mieliźnie, zostanie wyrzucony na brzeg lub dozna innej awarii na morzu terytorialnym lub wodach wewnętrznych Państwa przyjmującego, właściwe organy Państwa przyjmującego poinformują niezwłocznie urzędnika konsularnego o tym, jak również o środkach podjętych w celu ratowania lub ochrony pasażerów, załogi i ich mienia, ładunku oraz statku.

8. Urzędnik konsularny ma prawo żądać, aby właściwe organy Państwa przyjmującego, podjęły środki w celu ratowania i ochrony pasażerów, załogi i ich mienia, ładunku oraz statku. Właściwe organy Państwa przyjmującego mają obowiązek udzielić urzędnikowi konsularnemu niezbędnej pomocy w działaniach podejmowanych w związku z sytuacjami, o których mowa w ustępie 7 niniejszego artykułu.

Artykuł 20

Pomoc w poszukiwaniu członka załogi statku.

Jeżeli członek załogi, nie będący obywatelem Państwa przyjmującego, nie powrócił w tym Państwie na pokład statku Państwa wysyłającego, właściwe organy Państwa przyjmującego są obowiązane udzielić, na prośbę urzędnika konsularnego, wszelkiej pomocy w poszukiwaniu tej osoby.

Artykuł 21

Postępowanie w razie śmierci albo zaginięcia kapitana lub innego członka załogi statku.

1. Jeżeli kapitan lub inny członek załogi statku Państwa wysyłającego zmarł lub zaginął w Państwie przyjmującym na statku lub na lądzie, kapitan lub jego zastępca oraz urzędnik konsularny Państwa wysyłającego mają prawo sporządzić spis inwentarza dotyczący przedmiotów, pieniędzy i innego mienia, pozostawionych przez zmarłego lub zaginionego, i dokonać wszelkich innych czynności w celu ochrony i przechowania tego mienia.

2. W razie śmierci albo zaginięcia kapitana statku lub innego członka załogi, będącego obywatelem Państwa przyjmującego, kapitan lub jego zastępca przesyła kopię spisu inwentarza wymienionego w ustępie 1 niniejszego artykułu, wraz z mieniem, właściwym organom Państwa przyjmującego w celu przekazania spadkobiercy.

Artykuł 22

Funkcje dotyczące lotnictwa cywilnego.

Postanowienia artykułów 19, 20 i 21 niniejszej konwencji mają odpowiednie zastosowanie do statków powietrznych Umawiających się Stron, pod warunkiem zgodności z ustawami i innymi przepisami obowiązującymi w Państwie przyjmującym.

Artykuł 23

Inne funkcje konsularne.

Urzędnik konsularny może wykonywać wszelkie inne funkcje powierzone mu przez Państwo wysyłające, których nie zakazują ustawy i inne przepisy Państwa przyjmującego lub którym Państwo to nie sprzeciwia się.

CZĘŚĆ IV

Ułatwienia, przywileje i immunitety przyznane urzędowi konsularnym i ich członkom.

Artykuł 24

Ułatwienia w działalności urzędu konsularnego.

Państwo przyjmujące udziela urzędowi konsularnemu wszelkich ułatwień w wykonywaniu jego funkcji i stosuje odpowiednie środki w tym celu, aby członkowie urzędu konsularnego mogli wykonywać swoją działalność urzędową i korzystać z przywilejów i immunitetów przewidzianych w niniejszej konwencji.

Artykuł 25

Godło i flaga państwowa.

1. Godło Państwa wysyłającego wraz z odpowiednim napisem oznaczającym urząd konsularny może być umieszczone na budynkach, w których mieści się urząd konsularny i rezydencja kierownika tego urzędu.

2. Flaga Państwa wysyłającego może być wywieszana na budynkach urzędu konsularnego, na rezydencji kierownika urzędu konsularnego, a także na jego środkach transportu w czasie, gdy są one używane do celów urzędowych.

Artykuł 26

Ułatwienia w uzyskaniu pomieszczeń dla urzędu konsularnego i mieszkań dla członków tego urzędu.

Państwo przyjmujące ułatwi i udzieli wszelkiej pomocy Państwu wysyłającemu, zgodnie ze swoimi ustawami i innymi przepisami, w uzyskaniu pomieszczeń niezbędnych dla urzędu konsularnego, a w razie potrzeby również odpowiednich mieszkań dla członków urzędu konsularnego.

Artykuł 27

Nietykalność pomieszczeń konsularnych.

1. Pomieszczenia konsularne są nietykalne w zakresie przewidzianym w niniejszym artykule.

2. Organy Państwa przyjmującego nie mogą wkraść do tej części pomieszczeń konsularnych, która jest używana wyłącznie do pracy urzędu konsularnego, chyba że zostanie wyrażona zgoda przez kierownika urzędu konsularnego, osobę przez niego wyznaczoną lub szefa przedstawicielstwa dyplomatycznego Państwa wysyłającego. Zgoda kierownika urzędu konsularnego może być jednak domniemana w razie pożaru lub innego nieszczęśliwego wypadku, wymagającego niezwłocznych czynności ochronnych.

3. Z zastrzeżeniem postanowień ustępu 2 niniejszego artykułu Państwo przyjmujące ma szczególny obowiązek przedsięwzięcia wszelkich stosownych środków w celu ochrony pomieszczeń konsularnych przed jakimkolwiek wtargnięciem lub szkodą oraz w celu zapobieżenia jakiegokolwiek zakłóceniu spokoju urzędu konsularnego lub uchybieniu jego godności.

4. Pomieszczenia konsularne, ich urządzenia, mienie urzędu konsularnego i jego środki transportu nie podlegają żadnej formie rekwizycji w celach obrony narodowej lub użyteczności publicznej. Jeżeli w tych celach niezbędne jest wywłaszczenie, powinny być przedsięwzięte wszelkie możliwe środki w celu uniknięcia utrudnienia wykonywania funkcji konsularnych i powinno być niezwłocznie wypłacone Państwu wysyłającemu odpowiednie i efektywne odszkodowanie.

Artykuł 28

Zwolnienia pomieszczeń konsularnych, mieszkań członków urzędu konsularnego oraz środków transportu od podatków i opłat.

1. Pomieszczenia konsularne, a także mieszkania członków urzędu konsularnego, których właścicielem lub najemcą jest Państwo wysyłające, są wolne od wszelkich państwowych, terenowych lub komunalnych podatków i opłat, z wyjątkiem opłat pobieranych za świadczenie usług.

2. Zwolnień wymienionych w ustępie 1 niniejszego artykułu nie stosuje się do podatków i opłat ciążących na podstawie ustaw i innych przepisów Państwa przyjmującego na osobie, która zawarła umowę z Państwem wysyłającym lub z osobą działającą w jego imieniu.

3. Postanowienia ustępu 1 niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do środków transportu będących własnością Państwa wysyłającego i przeznaczonych wyłącznie do celów urzędu konsularnego.

Artykuł 29

Nietykalność archiwów i dokumentów konsularnych.

Archiwa i dokumenty konsularne są nietykalne w każdym czasie i niezależnie od tego, gdzie się znajdują.

Artykuł 30

Swoboda porozumiewania się.

1. Państwo przyjmujące dopuszcza i ochrania swobodę porozumiewania się urzędu konsularnego we wszelkich celach urzędowych. Przy porozumiewaniu się z rządem, przedstawicielstwami dyplomatycznymi oraz innymi urzędami konsularnymi Państwa wysyłającego, bez względu na to, gdzie się znajdują, urząd konsularny może używać wszelkich odpowiednich środków, włącznie z kurierami dyplomatycznymi lub konsularnymi, bagażem dyplomatycznym lub konsularnym oraz korespondencją sporządzoną kodem lub szyfrem. Urząd konsularny może jednak zainstalować nadajnik radiowy i używać go jedynie za zgodą Państwa przyjmującego.

2. Korespondencja urzędowa urzędu konsularnego jest nietykalna.

3. Bagaż konsularny nie powinien być otwierany ani zatrzymywany. Jeżeli jednak właściwe organy Państwa przyjmującego mają poważne podstawy, aby przypuszczać, że bagaż zawiera inne przedmioty niż korespondencja, dokumenty i przedmioty określone w ustępie 4 niniejszego artykułu, mogą żądać, aby został otwarty w ich obecności przez upoważnionego przedstawiciela Państwa wysyłającego. Jeżeli organy Państwa wysyłającego odmówią zastosowania się do tego żądania, bagaż zostanie zwrócony do miejsca, skąd pochodzi.

4. Paczki stanowiące bagaż konsularny powinny mieć widoczne zewnętrzne oznaczenia ich charakteru i mogą zawierać jedynie korespondencję urzędową, jak również dokumenty i przedmioty przeznaczone wyłącznie do użytku urzędowego.

5. Kurier konsularny powinien być zaopatrzony w urzędowy dokument stwierdzający jego charakter i określający liczbę paczek stanowiących bagaż konsularny. Kurierem konsularnym może być tylko obywatel Państwa wysyłającego nie mający stałego miejsca zamieszkania w Państwie przyjmującym. Przy wykonywaniu swych funkcji jest on chroniony przez Państwo przyjmujące, korzysta z nietykalności osobistej i nie może być pozbawiony wolności w żadnej formie.

6. Państwo wysyłające oraz jego przedstawicielstwo dyplomatyczne i urzędy konsularne mogą wyznaczać kurierów konsularnych ad hoc. W takich wypadkach postanowienia ustępu 5 niniejszego artykułu mają również zastosowanie, z zastrzeżeniem że wymienione tam immunitety wygasają, gdy taki kurier doręczy odbiorcy bagaż konsularny, który został mu powierzony.

7. Bagaż konsularny może być powierzony kapitanowi statku morskiego lub statku powietrznego, udającego się do portu, do którego przybycie jest dozwolone. Kapitan ten powinien być zaopatrzony w urzędowy dokument, określający liczbę paczek stanowiących bagaż, lecz nie jest uważany za kuriera konsularnego. Na podstawie porozumienia z właściwymi miejscowymi organami urząd konsularny może wysłać jednego ze swych członków w celu bezpośredniego i swobodnego odebrania bagażu konsularnego od kapitana statku morskiego lub powietrznego.

Artykuł 31

Porozumiewanie się z obywatelami Państwa wysyłającego i ich ochrona.

W celu ułatwienia wykonywania funkcji konsularnych odnoszących się do obywateli Państwa wysyłającego:

1) urzędnik konsularny ma prawo swobodnego porozumiewania się z obywatelami Państwa wysyłającego i dostępu do nich. Obywatele Państwa wysyłającego mają takie samo prawo swobodnego porozumiewania się z urzędnikiem konsularnym Państwa wysyłającego oraz dostępu do niego;

2) właściwe organy Państwa przyjmującego poinformują nie później niż przed upływem siódmego dnia urząd konsularny Państwa wysyłającego o każdym wypadku zatrzymania, aresztowania lub pozbawienia wolności w jakiegokolwiek innej formie obywatela Państwa wysyłającego. Organ te są obowiązane przekazywać niezwłocznie listy kierowane przez taką osobę do urzędu konsularnego, a także informować ją o wszystkich uprawnieniach przysługujących jej zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu;

3) urzędnik konsularny ma prawo odwiedzania obywatela Państwa wysyłającego, zatrzymanego, aresztowanego lub pozbawionego wolności w jakiegokolwiek innej formie, rozmawiania i korespondowania z nim oraz zorganizowania dla niego zastępstwa prawnego. To widzenie powinno nastąpić nie później niż przed upływem dziesiątego dnia od daty zatrzymania, aresztowania lub pozbawienia wolności w jakiegokolwiek innej formie. Ma on również prawo odwiedzania, z zachowaniem przepisów Państwa przyjmującego, każdego obywatela Państwa wysyłającego, który w wykonaniu wyroku jest w jego okręgu konsularnym umieszczony w więzieniu, aresztowany lub pozbawiony wolności w jakiegokolwiek innej formie.

Artykuł 32

Swoboda poruszania się.

Z zastrzeżeniem swych ustaw i innych przepisów dotyczących stref, do których wstęp ze względu na bezpieczeństwo państwa lub interes publiczny jest zabroniony lub ograniczony, Państwo przyjmujące zapewni członkom urzędu konsularnego swobodę poruszania się i podróżowania na swym terytorium.

Artykuł 33

Oplaty i należności konsularne.

1. Urząd konsularny może pobierać na terytorium Państwa przyjmującego opłaty i należności za czynności konsularne, ustalone ustawami i innymi przepisami Państwa wysyłającego.

2. Kwoty pobierane zgodnie z ustępem 1 niniejszego artykułu są wolne od wszelkich podatków i opłat Państwa przyjmującego.

Artykuł 34

Traktowanie urzędników konsularnych.

Państwo przyjmujące będzie traktować urzędników konsularnych z należyтым szacunkiem i podejmie odpowiednie kroki w celu zapewnienia ochrony ich osoby, wolności i godności.

Artykuł 35

Nietykalność osobista urzędników i pracowników konsularnych oraz immunitet jurysdykcyjny.

1. Urzędnik konsularny podlega zatrzymaniu lub tymczasowemu aresztowaniu jedynie w razie popełnienia zbrodni w rozumieniu prawa Państwa przyjmującego i na podstawie decyzji właściwego organu.

2. Z wyjątkiem wypadku przewidzianego w ustępie 1 niniejszego artykułu urzędnik konsularny może być więziony lub podlegać ograniczeniu wolności osobistej w jakiegokolwiek innej formie jedynie w wykonaniu prawomocnego orzeczenia sądowego.

3. Jeżeli wszczęto postępowanie karne przeciwko urzędnikowi konsularnemu, jest on obowiązany stawić się przed właściwymi organami. Postępowanie powinno być jednak prowadzone ze względami należnymi mu z uwagi na jego urzędowe stanowisko i, z wyjątkiem wypadku przewidzianego w ustępie 1 niniejszego artykułu, w sposób, który możliwie jak najmniej utrudniałby wykonywanie funkcji konsularnych. Jeżeli w okolicznościach wymienionych w ustępie 1 niniejszego artykułu niezbędne jest zatrzymanie lub tymczasowe aresztowanie urzędnika konsularnego, postępowanie przeciwko niemu powinno być wszczęte niezwłocznie.

4. Urzędnik konsularny i pracownik konsularny nie podlegają jurysdykcji właściwych organów Państwa przyjmującego w odniesieniu do czynności dokonanych w wykonaniu funkcji konsularnych. Postanowienia niniejszego ustępu nie stosuje się jednak w odniesieniu do powództwa cywilnego:

- 1) wytoczonego w związku z zawarciem przez urzędnika konsularnego lub pracownika konsularnego umowy, w której nie występował on wyraźnie lub w sposób domniemany jako przedstawiciel Państwa wysyłającego, lub
- 2) wytoczonego przez osobę trzecią na skutek szkody powstałej w wyniku wypadku spowodowanego w Państwie przyjmującym przez pojazd, statek morski lub statek powietrzny.

5. W razie zatrzymania bądź tymczasowego aresztowania członka urzędu konsularnego lub wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego, Państwo przyjmujące zawiadomi o tym niezwłocznie kierownika urzędu konsularnego. Jeżeli ten ostatni podlega jednemu z tych środków, Państwo przyjmujące zawiadomi Państwo wysyłające drogą dyplomatyczną.

6. Członkowie rodziny urzędnika konsularnego korzystają z przywilejów i immunitetów przyznanych w niniejszej konwencji urzędnikowi konsularnemu, pod warunkiem że są obywatelami Państwa wysyłającego i nie mają stałego miejsca zamieszkania w Państwie przyjmującym ani nie wykonują w nim działalności zarobkowej.

Artykuł 36

Obowiązek składania zeznań w charakterze świadka.

1. Członek urzędu konsularnego może być wzywany w charakterze świadka w toku postępowania przed sądami i innymi organami. Pracownik konsularny lub członek służby domowej nie może odmówić złożenia zeznań, z wyjątkiem wypadków wymienionych w ustępie 3 niniejszego artykułu. Jeżeli urzędnik konsularny odmówi

złożenia zeznań, nie można stosować wobec niego żadnego środka przymusu ani sankcji.

2. Organ żądający zeznań powinien unikać utrudniania urzędnikowi konsularnemu wykonywania jego funkcji. Może on, gdy to jest możliwe, przyjąć te zeznania w jego rezydencji lub w urzędzie konsularnym bądź przyjąć od niego oświadczenie na piśmie.

3. Członek urzędu konsularnego nie jest obowiązany do składania zeznań co do faktów związanych z wykonywaniem swych funkcji ani do przedstawiania urzędowej korespondencji i dokumentów odnoszących się do swych funkcji. Ma on również prawo odmówić zeznań w charakterze rzeczoznawcy w zakresie prawa Państwa wysyłającego.

Artykuł 37

Zwolnienie od obowiązku rejestracji cudzoziemców i zezwoleń na pobyt.

1. Urzędnik konsularny i pracownik konsularny oraz członkowie ich rodzin zwolnieni są od wszelkich obowiązków przewidzianych w ustawach i innych przepisach Państwa przyjmującego w odniesieniu do rejestracji cudzoziemców i zezwoleń na pobyt.

2. Postanowienia ustępu 1 niniejszego artykułu nie stosuje się jednak do pracownika konsularnego, który nie jest stałym pracownikiem Państwa wysyłającego lub wykonuje w Państwie przyjmującym jakąkolwiek prywatną działalność zarobkową, ani do członka jego rodziny.

Artykuł 38

Zwolnienie od ubezpieczenia społecznego.

1. Z zastrzeżeniem postanowień ustępu 3 niniejszego artykułu, członek urzędu konsularnego w odniesieniu do pracy wykonywanej przez niego dla Państwa wysyłającego oraz członkowie jego rodziny pozostający z nim we wspólnocie domowej nie podlegają przepisom o ubezpieczeniu społecznym obowiązującym w Państwie przyjmującym.

2. Zwolnienie przewidziane w ustępie 1 niniejszego artykułu stosuje się również do członka personelu prywatnego, który jest zatrudniony wyłącznie u członka urzędu konsularnego; pod warunkiem że:

- 1) nie jest obywatelem Państwa przyjmującego ani nie ma tam stałego miejsca zamieszkania;
- 2) podlega przepisom o ubezpieczeniu społecznym obowiązującym w Państwie wysyłającym lub w państwie trzecim.

3. Członek urzędu konsularnego zatrudniający osobę, do której nie stosuje się zwolnienia przewidzianego w ustępie 2 niniejszego artykułu, powinien wypełniać obowiązki nakładane na pracodawców przez ustawy i inne przepisy Państwa przyjmującego o ubezpieczeniu społecznym.

4. Zwolnienia przewidziane w ustępach 1 i 2 niniejszego artykułu nie wykluczają dobrowolnego uczestnictwa w systemie ubezpieczenia społecznego Państwa przyjmującego, pod warunkiem że takie uczestnictwo jest przez to Państwo dozwolone.

Artykuł 39

Zwolnienie od podatków.

1. Urzędnik konsularny i pracownik konsularny, jak również członkowie ich rodzin pozostający z nimi we wspólnocie domowej są zwolnieni od wszelkich opłat i podatków państwowych, terenowych i komunalnych, z wyjątkiem:

- 1) tego rodzaju podatków pośrednich, które normalnie są wliczane w cenę towarów lub usług;
- 2) opłat i podatków od prywatnego mienia nieruchomości położonego na terytorium Państwa przyjmującego, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 28 niniejszej konwencji;
- 3) podatków spadkowych i podatków od przeniesienia prawa własności, pobieranych przez Państwo przyjmujące, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 41 punkt 2 niniejszej konwencji;
- 4) opłat i podatków od prywatnych dochodów mających swe źródło w Państwie przyjmującym;
- 5) opłat pobieranych z tytułu zapłaty za świadczenie określonych usług;
- 6) opłat rejestracyjnych, sądowych, hipotecznych i stemplowych, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 28 niniejszej konwencji.

2. Członek służby domowej jest zwolniony od opłat i podatków od wynagrodzeń, które otrzymuje za swą pracę.

3. Członek urzędu konsularnego zatrudniający osobę, której wynagrodzenie lub uposażenie nie jest zwolnione od podatku od uposażeń w Państwie przyjmującym, powinien wypełniać obowiązki nakładane przez ustawy i inne przepisy tego Państwa na pracodawców w odniesieniu do pobierania podatku od uposażeń.

Artykuł 40

Zwolnienie od opłat celnych i rewizji celnej.

1. Zgodnie ze swymi ustawami i innymi przepisami Państwo przyjmujące zezwala na wwóz i wywóz oraz przyznaje zwolnienie z wszelkich opłat celnych i innych opłat z tym związanych, z wyjątkiem opłat za składowanie, przewóz i podobne usługi:

- 1) przedmiotów przeznaczonych do użytku służbowego urzędu konsularnego;
- 2) przedmiotów przeznaczonych do użytku osobistego urzędnika konsularnego i członków jego rodziny, w tym przedmiotów przeznaczonych do urządzenia się.

2. Pracownik konsularny korzysta ze zwolnień przewidzianych w ustępie 1 punkt 2 niniejszego artykułu w odniesieniu do przedmiotów sprowadzonych w momencie pierwszego urzędowania się.

3. Wyrażenie „przedmioty” obejmuje również środki transportu.

4. Urzędnik konsularny i członkowie jego rodziny są zwolnieni od rewizji bagażu osobistego, chyba że istnieją poważne podstawy do przypuszczenia, że zawiera on przedmioty nie podlegające zwolnieniom określonym w ustępie 1 punkt 2 niniejszego artykułu lub przedmioty, których wwóz lub wywóz jest zabroniony przez ustawy i inne przepisy Państwa przyjmującego bądź podlega przepisom Państwa przyjmującego dotyczącym kwarantanny. W takich wypadkach rewizja może być przeprowadzona jedynie w obecności urzędnika konsularnego, członka jego rodziny lub osoby przez nich upoważnionej.

Artykuł 41

Spadek po członku urzędu konsularnego lub członku jego rodziny.

W razie śmierci członka urzędu konsularnego lub członka jego rodziny Państwo przyjmujące:

- 1) zezwoli na wywóz ruchomego mienia pozostałego po osobie zmarłej, z wyjątkiem mienia nabytego w Państwie przyjmującym, którego wywóz był zabroniony w chwili śmierci tej osoby;
- 2) nie będzie pobierać żadnych podatków spadkowych ani opłat od mienia ruchomego, które znajdowało się w Państwie przyjmującym jedynie w związku z przebywaniem w tym Państwie osoby zmarłej jako członka urzędu konsularnego lub członka jego rodziny.

Artykuł 42

Wyłączenie przywilejów i immunitetów.

1. Przywileje i immunitety przewidziane w niniejszej konwencji nie mają zastosowania do pracowników konsularnych lub do członków służby domowej, jeżeli są oni obywatelami Państwa przyjmującego albo obywatelami Państwa wysyłającego zamieszkałymi stale w Państwie przyjmującym. Korzystają oni tylko z przywilejów i immunitetów przewidzianych w artykule 36 ustępach 1 i 3 niniejszej konwencji.

2. Członkowie rodziny pracownika konsularnego oraz członkowie służby domowej korzystają odpowiednio z przywilejów przyznanych w niniejszej konwencji, pod warunkiem że nie są obywatelami Państwa przyjmującego i nie mają stałego miejsca zamieszkania w tym Państwie ani nie wykonują w nim prywatnej działalności zarobkowej.

3. Państwo przyjmujące stosuje swoje ustawy i inne przepisy wobec osób wyszczególnionych w ustępach 1 i 2 niniejszego artykułu w taki sposób, aby niepotrzebnie nie utrudniać wykonywania funkcji przez urząd konsularny.

Artykuł 43

Zrzeczenie się przywilejów i immunitetów.

1. Państwo wysyłające może zrzec się w odniesieniu do członka urzędu konsularnego przywilejów i immunitetów. To zrzeczenie się będzie zawsze wyraźne i zakomunikowane Państwu przyjmującemu na piśmie, zgodnie z ustępem 2 niniejszego artykułu.

2. Wszczęcie przez urzędnika konsularnego lub pracownika konsularnego postępowania w wypadku, w którym mógłby korzystać z immunitetu jurysdykcyjnego zgodnie z artykułem 35 ustępem 4 niniejszej konwencji, pozbawia go prawa powoływania się na immunitet w stosunku do jakiegokolwiek powództwa wzajemnego, bezpośrednio związanego z powództwem głównym.

3. Zrzeczenie się immunitetu od jurysdykcji w odniesieniu do postępowania cywilnego lub administracyjnego nie jest uważane za zrzeczenie się immunitetu w stosunku do środków wykonania orzeczenia; w stosunku do takich środków niezbędne jest odrębne zrzeczenie się.

Artykuł 44

Początek i koniec przywilejów i immunitetów konsularnych.

1. Każdy członek urzędu konsularnego korzysta z przywilejów i immunitetów przewidzianych w niniejszej konwencji od chwili przybycia na terytorium Państwa przyjmującego w celu objęcia swego stanowiska lub, jeżeli znajduje się już na tym terytorium, od chwili przystąpienia do wykonywania swych funkcji w urzędzie konsularnym.

2. Członkowie rodziny członka urzędu konsularnego pozostający z nim we wspólnocie domowej, jak również członkowie jego personelu prywatnego korzystają z przywilejów i immunitetów przewidzianych w niniejszej konwencji albo od chwili, od której korzysta on z przywilejów i immunitetów stosownie do ustępu 1 niniejszego artykułu, albo od chwili przybycia ich na terytorium Państwa przyjmującego, albo od chwili, gdy stali się członkami jego rodziny lub jego personelu prywatnego — zależnie od tego, co ma miejsce najpóźniej.

3. Gdy funkcje członka urzędu konsularnego ulegają zakończeniu, przywileje i immunitety jego, jak również członków jego rodziny, pozostających z nim we wspólnocie domowej, lub członków jego personelu prywatnego wygasają normalnie albo w chwili, gdy dana osoba opuszcza terytorium Państwa przyjmującego, albo z upływem rozsądnego okresu, w którym mogła to uczynić — zależnie od tego, co jest wcześniejsze. Przywileje i immunitety osób wymienionych w ustępie 2 niniejszego artykułu wygasają wtedy, gdy osoby te przestają należeć do wspólnoty domowej członka urzędu konsularnego lub kończą służbę u niego, z zastrzeżeniem jednak, że jeżeli osoby te zamierzają opuścić terytorium Państwa przyjmującego w rozsądnym okresie, ich przywileje i immunitety trwają aż do chwili ich wyjazdu.

4. W odniesieniu do czynności dokonanych przez urzędnika konsularnego lub pracownika konsularnego w wykonaniu jego funkcji immunitet jurysdykcyjny trwa bez ograniczenia w czasie.

5. W razie śmierci członka urzędu konsularnego, członkowie jego rodziny, którzy pozostawali z nim we wspólnocie domowej, korzystają nadal z przyznanych im przywilejów i immunitetów albo do chwili opuszczenia przez nich terytorium Państwa przyjmującego, albo do upływu rozsądnego okresu umożliwiającego im uczynienie tego — zależnie od tego, co jest wcześniejsze.

Artykuł 45

Ubezpieczenie środków transportu.

Środki transportu będące własnością Państwa wysyłającego i przeznaczone do celów urzędu konsularnego lub będące własnością członków urzędu konsularnego lub członków ich rodzin podlegają w Państwie przyjmującym ubezpieczeniu, zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego, dotyczącymi obowiązkowego ubezpieczenia środków transportu.

Artykuł 46

Przestrzeganie ustaw i innych przepisów Państwa przyjmującego.

1. Wszystkie osoby korzystające z przywilejów i immunitetów na podstawie niniejszej konwencji są

obowiązane, bez uszczerbku dla tych przywilejów i immunitetów, przestrzegać ustaw i innych przepisów obowiązujących w Państwie przyjmującym. Są one również obowiązane przestrzegać zasady niemieszania się do wewnętrznych spraw tego Państwa.

2. Pomieszczenia konsularne nie powinny być używane w sposób niezgodny z wykonywaniem funkcji urzędu konsularnego.

Artykuł 47

Ratyfikacja, wejście w życie i wygaśnięcie konwencji.

1. Konwencja niniejsza podlega ratyfikacji zgodnie z prawem każdej z Umawiających się Stron i wejdzie w życie po upływie trzydziestu dni od dnia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, która nastąpi w Warszawie.

Po zaznajomieniu się z powyższą konwencją Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie dnia 11 września 1980 r.

2. Konwencja niniejsza zawarta jest na okres pięciu lat i ulega automatycznemu przedłużaniu na dalsze roczne okresy, jeżeli żadna z Umawiających się Stron nie wypowie jej w drodze notyfikacji na sześć miesięcy przed upływem danego okresu.

Na dowód czego wyżej wymienieni pełnomocnicy podpisali niniejszą konwencję i opatrzili ją pieczęciami.

Sporządzono w Bagdadzie dnia 16 kwietnia 1980 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i arabskim, przy czym obydwa teksty mają jednakową moc.

Z upoważnienia Rządu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej	Z upoważnienia Rządu Republiki Iraku
--	---

H. Żebrowski

F. Thaker Al-Ani

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: *J. Czyrek*